

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 21.3.2005 62. vuosikerta Numero 1 Sivu 10

Kolme uutta timoteita pelloille

Markku Niskanen ja Eero Miettinen, MTT

Timotein lajikevalikoima on laajentunut kolmella uudella lajikkeella. Viime vuonna lajikeluetteloön hyväksytyt Tenho ja Uula sekä tänä vuonna hyväksytty Nuutti tuovat oman lisänsä timotein jo varsin laajaan lajikevalikoimaan.

Uula-timotei on jalostettu nimenomaan Pohjois-Suomen olosuhteisiin. Lajike on Vegan ohella talvenkestävin, mutta tuottaa selvästi sitä enemmän satoa. Uulan ensimmäisen niiton sato on Ikin tasoa, mutta paremman jälkikasvukykynsä ansiosta lajikkeen kokonaissato on hieman suurempi kuin Ikin. Neljännellä vyöhykkeellä se on hieman satoisampi kuin Iki, mutta pohjoisempana se häviää jonkin verran Ikille.

Nuutti polveutuu Borealin linjan (Bor 0212) ja Grindstadin risteytyksestä. Lajikkeen kokonaissato on hieman suurempi kuin Tammisto II:lla. Ensimmäisessä niitossa Nuutin sato jää selvästi pienemmäksi kuin Tammiston, mutta tämän paikkaa lajikkeen erinomainen jälkikasvukyky. Talvenkestävyys on lähes yhtä hyvä kuin Tammisto II:lla. Kahdella pohjoisimmalla viljelyvyöhykkeellä lajiketta ei ole toistaiseksi testattu, joten täyttä varmuutta sen talvenkestävyydestä ankarissa talvissa ei ole.

Tenho polveutuu Tammiston ja Nokan risteytyksestä. Se on yhtä satoisa kuin Tammisto II. Lajikkeen jälkikasvukyky ja talvehtimisominaisuudet ovat samaa luokkaa kuin Tammisto II:lla. Lajiketta voidaan suositella viljeltäväksi koko maassa Lappia lukuunottamatta. Siellä se on suhteellisen hyvästä talvenkestävyydestään huolimatta ollut selvästi heikkosatoisampi kuin Tammisto II.

Tuure ja Grindstad satoisia

Uudehko kotimainen Tuure ja norjalainen Grindstad ovat tällä hetkellä satoisimmat timoteilajikkeet. Niiden sadot on reilut 5 % suurempia kuin Tammisto II:n. Tuure on ensimmäisen niiton sadoltaan paras lajike. Myös sen jälkikasvukyky on erinomainen. Grindstadin hyvä sadon tuotto perustuu suurelta osin sen erinomaiseen jälkikasvukykyyn. Vaikka Grindstadin talvenkestävyys ei ole paras mahdollinen, se on silti ollut satoisin lajike myös Lapissa. Tuure on talvehtinut hyvin kolmella eteläisimmällä viljelyvyöhykkeellä. Tätä pohjoisempana lajiketta ei ole toistaiseksi testattu virallisissa lajikekokeissa.

Tuukka on sato- ja talvehtimisominaisuuksiltaan hyvin Tammisto II:n kaltainen lajike. Jälkikasvukyvyltään se ei kuitenkaan yllä aivan samaan. Ruotsalaisen Jonatanin sato on ollut ainoastaan neljännellä viljelyvyöhykkeellä yhtä suuri kuin Tuukan ja Tammiston.

Paikalliskannoista Haukila on selvästi satoisin. Se on Tammisto II:n kanssa yhtä satoisa koko maassa. Aivan pohjoisessa siinä on kuitenkin esiintynyt runsaasti talvituhoja. Jälkikasvukyky on Tammisto II:n luokkaa. Nivalalainen Vähäsöytingin paikalliskanta on Tammiston kanssa yhtä satoisa IV- viljelyvyöhykkeellä, mutta muualla Suomessa se on ollut selvästi heikkosatoisempi. Vähäsöytingin jälkikasvukyky on lajikkeiden heikoimpia. Nokka timotei on tuottanut koko Suomessa selvästi vähemmän satoa kuin Tammisto II. Sen jälkikasvukyky on kuitenkin kohtuullisen hyvä.

Vega ja Iki ovat menestyneet parhaiten Pohjois-Suomessa. Molempien jälkikasvukyky on heikohko. Iki on ollut satoisampi kuin Vega, vaikka sen talvenkestävyys on ollut hieman huonompi.

Tarmon, Hjan Tiitin ja Alman sato ollut 5 % pienempi kuin Tammisto II:lla. Saga ja Botnia II ovat selvästi heikkosatoisimmat lajikkeet, sillä niiden sato jää toistakymmentä prosenttia pienemmäksi kuin parhailla lajikkeilla.

Uusien lajikkeiden siementä odotetaan

Uusimpien lajikkeiden siementuotanto on vasta aluillaan. Niinpä niiden siementä ei vielä ole ollut saatavilla käytännön viljelyyn. Uulasta ja Tuuresta on tuotettu viime vuonna jonkin verran serfioitua perussiementä, mutta määrät ovat olleet toistaiseksi pieniä.

Vanhemmista lajikkeista Ikin sertifioitua siementä on ollut eniten markkinoilla. Seuraavaksi eniten on sertifioitu Tuukan siementä. Selvästi yli puolet kaikesta viime vuonna sertifioidusta timotein siemenestä oli Ikiä tai Tuukkaa. Jonatanin ja Tammisto II:n siementä on sertifioitu seuraavaksi eniten. Molempien osuus on kuitenkin alle 10 % kaikesta sertifioidusta siemenestä. Grindstadin siementä on tuotettu Jonathania ja Tammista II:a vähemmän. Lähes kaikista vanhoista lajikeluettelon lajikkeista on ollut saatavilla jonkin verran siementä viime vuosina. Ainoastaan Tarmon ja Hjan Tiitin siementuotanto näyttää kokonaan päättyneen.

Lisätietoja: markku.niskanen@mtt.fi
puh. (06) 474 6403

Markku Niskanen

Timotein lajikevalikoimaa täydentää kolme uutuutta: Tenho, Uula ja Nuutti.
Timoteilajikkeiden kokonaissato ja ensimmäisen niiton sato virallisissa lajikekokeissa 1989-2004.

